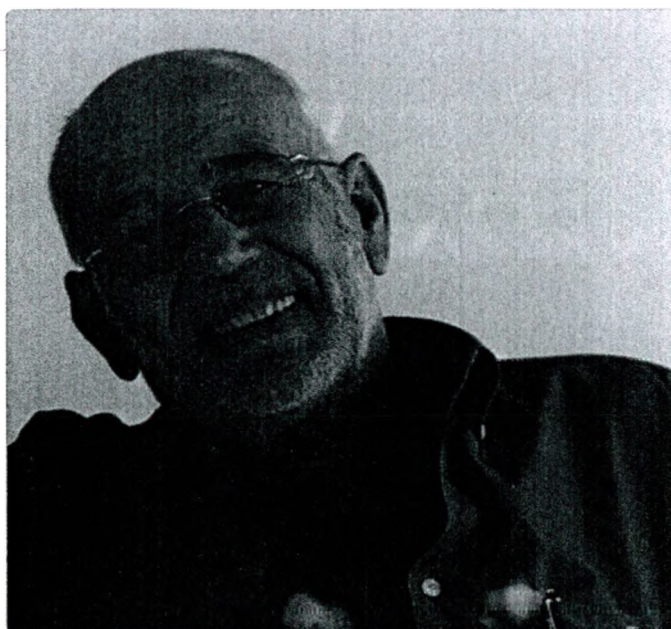

JOSEP MIQUEL BAUSSET

Ramon Trullenque Peris

Història de Carlet

S'ha dit (i trobe que és una gran veritat) que la història del País la fan els pobles. Un bon exemple d'això el tenim en el llibre *Història de Carlet*, escrit pel metge i amic Ramon Trullenque Peris, a partir de les *Anotacions per a una història de Carlet* del seu avi, Ramon Trullenque Esteve. És el nét qui ha fet una relectura summament interessant de l'obra del seu avi, des d'unes "mirades diacròniques".

Com diu el pròleg, que escrigué el 1980 el professor Manuel Ardit, "aquesta és l'obra d'un aficionat a la història, competitiu d'altra banda en les disciplines científiques que li eren més pròximes, la geologia i la botànica, sobre les quals va fer aportacions importants". En 1982, Joan Fuster escrigué un segon pròleg, en el qual definia Ramon Trullenque Esteve com "un naturalista seriós, historiador improvisat, mestre sense escola". I és ara que Ramon Trullenque Peris explica l'origen d'aquest llibre: "Fa uns trenta anys descobríem uns manuscrits del nostre avi, la major part treballs de ciències naturals, que foren el centre de la seua activitat durant tota la vida, però el que ens va sorprendre fou trobar unes anotacions per a una història de Carlet".

Després d'ensenyar a Manuel Ardit i a Joan Fuster (amics de Trullenque) els

originals del seu avi, ells li aconsellaren publicar el text. Per diverses causes no va reeixir l'intent de donar a conèixer la *Història de Carlet*. I és ara, després de 30 anys, quan afortunadament, i gràcies a l'entusiasme de R. Trullenque Peris, que la *Història de Carlet* del seu avi ha estat publicada. Com ell mateix escriu en la presentació del llibre, el seu paper ha estat "el de transcriptor" de l'obra de l'avi, tot i que ha donat al text el context i la vivor, amb un estil àgil i amé.

Ramon Trullenque Esteve (1866-1925) estudià Farmàcia a Madrid i va ser l'apotecari de Carlet. La seua passió per la natura el dugué a escriure nombrosos treballs que encara romanen inèdits, i a presidir la Reial Acadèmia de Ciències Naturals a València. Com diu Marc Baldó en el tercer pròleg d'aquesta obra, "el prodigi d'aquest llibre és el de l'avi i el nét, però més del nét que de l'avi", pel fet que Ramon Trullenque Peris "ha recuperat el text de l'avi i ha aportat investigació i anàlisi sobre el conjunt, fent-ne un bon repàs de la història de Carlet des de la perspectiva actual i també perquè aquest llibre trenca la inèrcia que ens atrapa a tots (menys a Trullenque Peris)". És per això que aquesta obra "enllaça dues mirades sobre la història de Carlet: la de

l'apotecari naturalista i la del metge historiador".

Ramon Trullenque Peris, metge cirurgià, cap del Servei de Cirurgia de l'Hospital General i professor de la Universitat de València, arran de la seua jubilació va estudiar Història en aquesta mateixa universitat. I és així com basant-se en un manuscrit de l'avi, un segle més tard, el nét ha donat una nova visió d'aquesta obra editada ara per les *Publicacions de la Universitat de València*.

El llibre dels "dos Trullenques", estructurat en 13 capítols, consta de la descripció del territori, l'època musulmana, la conquesta del rei En Jaume i el repoblament de les terres de Carlet, les Germanies, l'expulsió dels moriscos, el segle XIX, la desamortització i el carlisme, l'agricultura, la indústria i la població de Carlet, entre altres temes, tots ells summament interessants. El llibre acaba amb una extensa bibliografia i uns apèndixs, així com també amb unes fotografies precioses del Carlet de fa 100 anys.

La *Història de Carlet* de R. Trullenque Esteve i R. Trullenque Peris certament que contribueix a conèixer i a vertebrar més el nostre País. I és que treballs com aquest són els que fan de la història la memòria viva del temps i de la gent. ■